

Arllwysiad Lidocaine ar gyfer rheoli poen

Nod y daflen hon yw rhoi gwybodaeth i chi am Arllwysiad Lidocaine ac ateb ambell i gwestiwn a allai fod gennych. Sylwch, efallai y bydd lleoliadau gwahanol yn gwneud pethau'n wahanol. Bydd eich meddyg yn gallu esbonio'n llawn beth i'w ddisgwyl.

Beth yw Arllwysiad Lidocaine?

Mae lidocaine yn feddyginiaeth anesthetig leol sy'n debyg i'r feddyginiaeth y mae Deintyddion yn ei defnyddio i fferu eich deintgig. Fe'i defnyddir i dawelu poen sy'n gysylltiedig â nerfau a allai effeithio ar y corff cyfan neu dim ond rhan ohono, dim ond pan nad yw meddyginiaethau a gymerir trwy'r geg yn helpu'ch poen. Mae'r Arllwysiad Lidocaine yn cael ei roi yn uniongyrchol i mewn i wythïen. Mae'r arllwysiad yn barhaus a bydd yn cymryd tua 60 – 75 munud i'w gwblhau.

Beth yw'r buddion Arllwysiad Lidocaine?

Gall Arllwysiad Lidocaine fod yn effeithiol wrth leihau poen sy'n gysylltiedig â nerfau. Weithiau, defnyddir y driniaeth hon fel modd o leihau meddyginiaethau eraill fel morffin. Gall effeithiau buddiol y trwythiad, o bosibl, bara am wythnosau i fisoedd.

Ai dyma'r driniaeth iawn i mi?

Sylwch nad yw hwn yn iachâd pendant ond gall helpu i reoli'ch poen. Bydd opsiynau triniaeth eraill yn cael eu trafod gyda chi cyn i chi benderfynu cael yr arllwysiad neu peidio. Byddwch chi a'ch meddyg yn cytuno gyda'ch gilydd a ydych am gael yr arllwysiad neu peidio. Bydd eich meddyg yn gallu rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i chi am y siawns y bydd y driniaeth hon yn gweithio i chi a sut mae'n cyd-fynd â gofal arall.

- ▶ Nid yw triniaethau arllwysiad lidocaine bob amser yn gweithio ac efallai na fyddant yn helpu eich poen. Os nad ydych wedi penderfynu a ydych am gael yr arllwysiad ai peidio, gellir rhoi mwy o gyngor a gwybodaeth. Siaradwch â'ch meddyg am ragor o wybodaeth.
- ▶ Os yw eich iechyd wedi newid, mae'n bwysig rhoi gwybod i'ch meddyg.
- ▶ Os oes gennych haint yn eich corff efallai y bydd eich meddyg yn aros nes bod yr haint wedi clirio cyn rhoi'r driniaeth.
- ▶ Os ydych wedi dechrau cymryd meddyginiaethau gwrthgeulo neu wrthblatennau sy'n "teneuo'r gwaed" fel warfarin, heparin, apixaban, rivaroxaban neu clopidogrel, efallai y bydd angen gwneud mwy o baratoadau cyn i chi gael y driniaeth.

- ▶ Os ydych chi'n dioddef o ddiabetes.
- ▶ Os oes gennych unrhyw alergeddau.
- ▶ Os ydych chi'n dioddef o epilepsi.

Rhaid i chi hefyd ddweud wrth y meddyg os oes unrhyw siawns y gallech fod yn feichiog.

Beth fydd yn digwydd i mi yn ystod y driniaeth?

Cyn y driniaeth, bydd eich meddyg yn trafod y driniaeth gyda chi. Bydd eich meddyg naill ai'n gofyn am eich caniatâd cyn yr arllwysiad neu'n gofyn i chi gadarnhau eich bod eisoes wedi rhoi caniatâd a'ch bod yn dal yn hapus i gael yr arllwysiad. Bydd y driniaeth yn digwydd mewn ardal benodol gyda pherson hyfforddedig. Dyma beth sy'n digwydd fel arfer:

- ▶ Bydd gweithiwr meddygol proffesiynol yn eich paratoi ar gyfer y driniaeth. Bydd eich pwysedd gwaed a'ch cyfradd curiad yn cael eu gwirio'n rheolaidd yn ystod y driniaeth. Bydd angen i chi gael eich pwyso hefyd.
- ▶ Bydd gofyn i chi orwedd ar wely / troli. ▶ Efallai y bydd nodwydd fechan (caniwla) yn cael ei gosod yng nghefn eich llaw. Bydd hwn yn cael ei gadw yn ei le gyda dresin bach.
- ▶ Bydd eich meddyg yn paratoi'r arllwysiad. Bydd yn cael ei roi i chi drwy'r canwla. Bydd hyn yn gymysgedd o hydoddiant hallt di-haint (dŵr hallt) a Lidocaine (y cyffur anesthetig lleol).
- ▶ Bydd yr arllwysiad yn cymryd 60 – 75 munud i'w gwblhau.

Beth fydd yn digwydd i mi ar ôl y driniaeth?

Ar ôl y driniaeth byddwch yn cael eich cludo i ardal adferiad neu ward lle bydd staff nyrsio yn gwneud yn siŵr eich bod yn iawn. Byddwch yn ofalus pan fyddwch chi'n dod oddi ar y troli gyntaf; Gwnewch yn siŵr eich bod yn teimlo'n gadarn ar eich traed. Cyn i chi fynd adref, bydd y canwla yn cael ei symud a bydd dresin bach yn cael ei roi ar y safle ble rhoddwyd y caniwla. Gellir ei dynnu yn nes ymlaen yr un diwrnod pan fyddwch gartref. Byddwch yn cael cyngor pellach pan fyddwch yn barod i fynd adref.

Pryd byddaf yn gallu mynd adref o'r ysbyty ar ôl fy nhriniaeth?

Fel arfer byddwch yn gallu mynd adref o fewn awr neu ddwy ar ôl yr arllwysiad ac mewn rhai achosion yn llawer cynt, yn dibynnu ar ba mor hir y mae'ch meddyg neu'ch nyrs am i chi aros. Gwnewch yn siŵr bod gennych rywun i'ch casglu ar ôl y driniaeth. Nid yw'n ddiogel i chi yrru adref yn syth ar ôl y driniaeth. Os byddwch yn gwneud hynny, bydd eich yswiriant modur yn annilys.

Beth alla i ei wneud ar ôl fy nhriniaeth?

Yn ddelfrydol, dylech drefnu i rywun aros gyda chi am 24 awr ond, os na allwch wneud hynny, dylech o leiaf fod â mynediad at ffôn. Ni ddylech yrru, gweithredu peiriannau, llofnodi dogfennau cyfreithiol, darparu gofal plant heb gymorth nac yfed alcohol hyd nes y byddwch yn ffit i wneud hynny. Os nad ydych yn siŵr, gofynnwch i'ch meddyg am ragor o gyngor.

Pryd y gallaf ddychwelyd i'r gwaith ar ôl y driniaeth?

Bydd hyn yn wahanol ar gyfer gwahanol bobl a gall ddibynnu ar y math o waith yr ydych yn ei wneud. Mae'n anodd rhoi cyngor cyffredinol ac felly dylech drafod hyn gyda'ch meddyg.

A fyddaf yn profi unrhyw sgîl-ffeithiau?

Mae lidocaine yn gyffur cymharol ddiogel pan gaiff ei roi mewn dos sydd wedi'i gyfrifo'n ddiogel. Ond, fel gydag unrhyw driniaeth, efallai y bydd sgîl-ffeithiau. Fodd bynnag, mân bethau yw'r rhain fel arfer ac nid oes llawer o risg o niwed difrifol.

Gall sgîl-ffeithiau gynnwys:

- ▶ Tynerwch lleol ysgafn a/neu gleisio ar safle Caniwla
- ▶ Yn ystod yr arllwysiad, efallai y byddwch chi'n profi arwyddion o wenwyndra anaestetig lleol. Dylech ddweud wrth eich meddyg ar unwaith os byddwch yn datblygu pinnau bach o amgylch eich ceg neu flas metelaidd, gwich yn eich clustiau, yn teimlo'n feddw, yn benysgafn, os yw eich golwg yn aneglur, os byddwch yn cael twitsh yn eich cyhyrau neu os byddwch yn cael anhawster anadlu.
- ▶ Mae posibilrwydd prin y gallech gael adwaith alergaidd i'r cyffuriau a ddefnyddir.
- ▶ Mewn achosion prin iawn gall y pigiad achosi trawiadau neu ffitio, newidiadau yn rhythm y galon neu bwysedd gwaed a fyddai'n ei gwneud yn ofynnol i'r driniaeth gael ei stopio a rhoi meddyginiaethau brys.

People vary in how they interpret words and numbers.
This scale is provided to help.

Beth allaf ei ddisgwyl yn ystod y dyddiau canlynol?

Peidiwch â phoeni os bydd eich poen yn teimlo'n waeth am rai dyddiau gan fod hyn yn digwydd weithiau. Cymerwch eich cyffuriau lladd poen a'ch meddyginiaethau arferol yn ôl yr arfer ac fe ddylai hyn wella. Ceisiwch ddal ati i symud o gwmpas y tŷ ond ceisiwch osgoi unrhyw beth sy'n rhy anodd.

Beth ddylwn i ei wneud yn ystod yr wythnosau ar ôl y driniaeth?

Wrth i'ch poen leihau, dylech geisio cynyddu eich ymarfer corff yn ofalus. Mae'n well cynyddu eich gweithgareddau yn araf. Ceisiwch beidio â gwneud gormod oherwydd efallai y byddwch yn cael mwy o boen y diwrnod canlynol. Gall eich meddyg roi cyngor mwy penodol.

Pa drefniadau dilynol fydd yn cael eu gwneud?

Fel arfer bydd llythyr yn cael ei anfon at eich meddyg teulu a bydd eich meddyg yn rhoi cyngor ar beth i'w wneud ar ôl y driniaeth. Efallai y gofynnir i chi wneud galwad i'r adran boen, efallai y byddwch yn cael ffurflen i'w llenwi, neu efallai y byddwch yn cael apwyntiad am adolygiad ffôn neu apwyntiad arall.

A oes unrhyw beth arall y mae angen i mi feddwl amdano cyn y driniaeth?

- ▶ Dewch â'ch sbectol os ydych eu hangen i'w darllen.
- ▶ Dewch ag unrhyw ddyfeisiau eraill y gallai fod eu hangen arnoch, megis cymhorthion clyw, cymhorthion symudedd ac ati.
- ▶ Dewch â rhestr o'r holl feddyginiaethau yr ydych yn eu cymryd ar hyn o bryd.
- ▶ Parhewch i gymryd eich meddyginiaeth fel arfer ar ddiwrnod y driniaeth.
- ▶ Osgowch frechiadau gan gynnwys pigladau COVID-19 am 2 wythnos ar y naill ochr a'r llall i'r driniaeth.

Yn olaf...

Ni fwriedir i'r wybodaeth yn y daflen hon gymryd lle cyngor eich meddyg neu'ch tîm gofal iechyd. Os oes angen rhagor o wybodaeth arnoch neu os oes gennych unrhyw gwestiynau neu bryderon, siaradwch â'ch meddyg teulu neu cysylltwch â'ch Clinig Poen.

Ar ôl eich triniaeth, os oes gennych unrhyw gwestiynau neu bryderon, cysylltwch â'ch Meddyg Teulu/Uned Mân Anafiadau/Damweiniau ac Achosion Brys.

Neu

Cysylltwch â'r Gwasanaeth Poen Cronig ar **01495-768699** neu **01495-765701** (09:00 i 16:00 o ddydd Llun i ddydd Gwener)

Addaswyd o Faculty of Pain Medicine (FPM) Patient Information Leaflet for General Injection Treatment

**Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg /
This document is available in English**